

SYLABUS
PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA
rok akademicki 2013/2014

1.	NAZWA PRZEDMIOTU polska/angielska	Moduł IX. Teatr i dramat/ Theatre and drama antropologia teatru/ historia dramatu i teatru powszechnego/ historia dramatu i teatru polskiego/ dramaturgia i historia teatru lalek/ historia współczesnego teatru lalek/ zagadnienia literatury i dramatu dla dzieci/ prawa autorskie, elementy zarządzania i marketingu/ techniki informatyczne/ seminarium magisterskie
3.	KIERUNEK WYDZIAŁ	aktorstwo
4.	SPECJALNOŚĆ	aktorstwo lalkowe
5.	TYP PRZEDMIOTU	kierunkowy
6.	WYMAGANIA WSTĘPNE (WARUNKI UCZESTNICTWA)	znajomość literatury dramatycznej i historii teatru powszechnego na poziomie podstawowym, umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstu naukowego; umiejętność przeprowadzania logicznego i rzeczowego wywodu; umiejętność korzystania z komputera i Internetu w zakresie podstawowym
7.	WYMAGANIA KOŃCOWE	zaliczenie czterech semestrów i zdanie egzaminu; student posiada wiedzę i umiejętności umożliwiające tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych w zakresie interpretacji zjawisk artystycznych i rozumienia tradycji teatralnych; posiada wiedzę z zakresu teorii i historii twórczości literackiej dla dzieci; posiada wiedzę z zakresu prawa autorskiego, marketingu oraz sprawnego posługiwania się i zastosowania w pracy twórczej najnowszych technik informatycznych
8.	ETYKIETA LEKCYJNA	punktualność, obowiązkowość, skupienie, zaangażowanie; odpowiednie przygotowanie się do zajęć, zakaz używania mobilnego sprzętu elektronicznego i wychodzenia w trakcie zajęć
9.	CELE PRZEDMIOTU/MODUŁU	pogłębienie i poszerzenie wiedzy o źródłach sztuki aktora, studia nad technikami performatywnymi; zapoznanie studentów z rozwojem literatury dramatycznej dla teatru lalek, historią lalkarstwa w Polsce i na świecie oraz przedstawieniami realizowanymi w tym zakresie; z drogami rozwoju literatury i dramaturgii dla niedorosłych; praktyczną wiedzę w zakresie teatralnego marketingu i prawa autorskiego; przygotowanie do sprawnego korzystania ze współczesnych technologii w pracy artysty oraz w komunikacji z odbiorcami sztuki

10.	ZAMIERZONE EFEKTY KSZTAŁCENIA	<p>W ZAKRESIE WIEDZY: student powinien K_W01 poprzez indywidualną pracę i poszukiwania osiągnąć gruntowną znajomość antropologicznych źródeł i kierunków rozwojowych teatru; repertuaru związanego z aktorstwem teatru żywooplanowego i lalkowego w perspektywie porównawczej; K_W02 posiadać umiejętność praktycznego wykorzystania walorów interpretacji literackiej strony poszczególnych scen, dialogów, postaci literackich; K_W03 posiadać zdolność kreatywnego myślenia o tekście a także wypracowania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywać analizy treściowej i porównawczej; K_W04 posiadać wiedzę dotyczącą warsztatu badań teoretyczno-naukowych (dostęp do źródeł informacji, sposoby analizowania i syntezy danych, prawidłowego ich interpretowania) K_W05 posiadać wiedzę dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów (książki, nagrania, Internet) oraz umiejętność samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy dotyczącej swej specjalności K_W06 posiadać poszerzoną wiedzę na temat kontekstu historycznego teatru i jego związków z innymi dziedzinami współczesnego życia K_W07 posiadać głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz zdolność do integrowania nabytej wiedzy K_W08 wykazywać głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystywać tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju; K_W09 dysponować poszerzoną wiedzą na temat kontekstu historycznoliterackiego i kulturowego teatru lalek i jego związków z innymi dziedzinami współczesnego życia oraz nadal samodzielnie rozwijać tę wiedzę w sposób odpowiadający tej specjalności</p> <p>W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI: K_U04 wykazywać się umiejętnością budowania obszernego repertuaru w zakresie aktorstwa lalkowego K_U06 posiadać umiejętność samodzielnej analizy i interpretacji tekstu literackiego K_U06 być zdolnym do współdziałania z innymi artystami w ramach wspólnych prac i projektów o charakterze multidyscyplinarnym K_U14 posiadać umiejętności tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie ustnej i pisemnej na tematy związane z jego specjalnością</p> <p>W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH: K_K01 stać się kompetentnym i samodzielnym artystą zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności lalkarskiej, a zwłaszcza projektów o charakterze interdyscyplinarnym lub też wymagających współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki; K_K06 wykazywać się umiejętnością funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych, jak też umiejętnością swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej artysty-lalkarza; K_K10 posiadać wiedzę i umiejętności umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę</p>						
11.	FORMY KSZTAŁCENIA	1. Wykład (kursowy, konwersatoryjny, monograficzny) – zajęcia oparte na słowie w formie prezentacji treści, prelekcji o charakterze multimedianej obejmującej systematyczny kurs danego przedmiotu 2. Konwersatorium (dyskusja dydaktyczna, dialog dydaktyczny), zajęcia grupowe 2. Seminarium magisterskie – zajęcia gabinetowe przygotowujące studentów do napisania i obronienia pracy magisterskiej. 3. Konsultacje.						
12.	PUNKTY ECTS (nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="627 2002 794 2105">Rok</td> <td data-bbox="794 2002 938 2105">I</td> <td data-bbox="938 2002 1082 2105">II</td> <td data-bbox="1082 2002 1225 2105">III</td> <td data-bbox="1225 2002 1369 2105">IV</td> <td data-bbox="1369 2002 1505 2105">V</td> </tr> </table>	Rok	I	II	III	IV	V
Rok	I	II	III	IV	V			

	zamierzonych efektów kształcenia)	semestr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Ilość punktów										
13.	METODY I KRYTERIA OCENY	zaliczenie bez stopnia										
14.	SPOSÓB ZALICZENIA	Zaliczanie i ustalanie oceny na podstawie frekwencji, aktywności oraz oceny prac semestralnych przygotowanych na zadane tematy w postaci ustnej lub prezentacji multimedialnej (konserwatoria), jak również pisemnej (seminaria). Ocena z kolokwium. Zdanie egzaminu ustnego										
15.	JĘZYK WYKŁADOWY (ewentualna możliwość prowadzenia zajęć w innych językach- jakich)	polski										
16.	PROWADZĄCY (stopień/tytuł naukowy)	prof. dr hab. Ryszard Waksmund (lider), dr Krystian Kobylka, prof. PWST, dr hab. Mirosław Kocur prof. PWST, dr Tomasz Man, mgr Krzysztof Papis,										
17.	LITERATURA	<p>podstawowa : E. Barba, <i>Canoe z papieru. Traktat o Antropologii Teatru</i>, Wrocław 2007; E. Barba, N. Savarese, <i>Sekretna sztuka aktora</i>, Wrocław 2003; M. Kocur, <i>Przestrzeń peripersonalna w jaskiniach paleolitycznych</i>, http://www.kocur.uni.wroc.pl/index.php?option=com_content&view=article=365; przestrzeń-peripersonalna-w-jaskiniach-neolitycznych-&catid=30:papers; M. Kocur, <i>Taniec jako źródło kultury</i>, http://www.kgh.uni.wroc.pl/files/kocur_t.pdf; M. Kocur, <i>W stronę performatyki historycznej. Case study: Gest jako źródło mowy</i>, http //WWW.kgh.uni.wroc.pl/files5kgh11_kocur_t.pdf; R. Schechner, <i>Performatyka. Wstęp</i>, Wrocław 2006; R. Schechner, <i>Przyszłość rytuału</i>, Warszawa 2000 oraz materiał internetowy w SCIENCE, NATURE i CURRENT ANTHROPOLOGY;: Teksty: <i>Antologia tragedii greckiej: Ajschylos, Sofokles, Eurypides</i>, przeł. S. Srebrny, K. Morawski, J. Łanowski, wybrał i oprac. S. Stabryła, Kraków 1975 (tu: Ajschylos: <i>Oresteja</i>; Sofokles: <i>Król Edyp</i>; Eyrypides: <i>Medea</i>); Arystofanes: <i>Komedie wybrane</i>, przeł. A. Sandauer i S. Srebrny, Kraków 1977 (tu: <i>Chmury</i>); Plautus: <i>Żołnierz-Samo-chwał</i>, przeł. G. Przychocki. Wrocław 1969 (BN II 53); <i>Mistrz Piotr Pathelin</i>, przeł. A. Polewka, Warszawa 1953; <i>Dramat elżbietański</i>, wyboru dokonała I. Lasoniowa, Warszawa 1989, tu: t.1: Christopher Marlowe: <i>Doktor Faustus</i>, spolszczył J.S. Sito; t.2: Ben Jonson: <i>Volpone albo lis</i>, przeł. M. Słomczyński); W. Szekspir: <i>Tragedie</i>, Warszawa 1974, t.2: <i>Romeo i Julia</i>, przeł., J. Paszkowski; <i>Sen nocy letniej</i>, przeł. W. Tarnawski, Wrocław 1970 (BN II 28); Lope de Vega: <i>Owczę źródło</i>, przeł. L.H. Morstin, Wrocław 1954 (BN II 37); Calderon de la Barca: <i>Życie snem</i>, przeł. E. Boyé, Wrocław 1956 (BN II 227); Tirso de Molina: <i>Dramaty. Wybór</i>, przeł. L. Biały, Wrocław 1999 (tu: <i>Zwodziiciel z Sewilli i Kamienny Gość</i>); Molier: <i>Teatr (wybór)</i>, przeł. T. Żeleński-Boy, Warszawa 1972, t.1: <i>Don Juan, czyli Kamienny gość</i>; t.2: <i>Mieszczanin szlachcicem</i>; Pierre Corneille, Jean de Racine: <i>Tragedie (wybór)</i>, tu: P. Corneille: <i>Cyd</i>, przeł. J..A. Morsztyn; Carlo Goldoni: <i>Komedie</i>, Warszawa 1957, tu: <i>Sluga dwóch panów</i>, przeł. Z. Jachimecka; Johann Wolfgang Goethe: <i>Faust (cz.1-2)</i>, przeł. F. Konopka, Warszawa 1977;; Fryderyk Schiller: <i>Intryga i miłość</i>, przeł. A.M. Swinarski, Wrocław 1976 (BN II 183);; Victor Hugo: <i>Hernani</i>, przeł. K. Wągorowska, Wrocław 1953 (BN II (84)); Mikołaj Gogol: <i>Rewizor</i>, przeł. J. Tuwim, Wrocław 1956 (BN II 78); Henryk Ibsen: <i>Wybór dramatów</i>, Wrocław 1983 (BN II 210), tu: <i>Dzika kaczką</i>, przeł. J. Frühling; Maurycy Maeterlinck: <i>Dramaty wybrane</i>, pod red. K. Pleśniarewicz, Kraków 1994, tu: <i>Ślepcy</i>, przeł. Z. Przesmycki; August Strindberg: <i>Wybór dramatów</i>, oprac. J. Sokół, Wrocław 1977 (BN II 185), tu: <i>Panna Julia</i>; Antoni Czechow: <i>Wybór dramatów</i>, oprac. R. Śli-wowski, Wrocław 1979 (BN II 198), tu: <i>Trzy siostry</i>; Alfred Jarry: <i>Ubu król, czyli Polacy</i>, przeł. T. Żelenski-Boy,, Warszawa 1936, reprint Bydgoszcz 1993; L. Pirandello: <i>Wybór dramatów</i>, oprac. J. Heinstein, Wrocław 1978 (BN II 142), tu: <i>Sześć postaci scenicznych w poszukiwaniu autora</i>, przeł. Z. Jachimecka; Samuel Beckett: <i>Wybór drama-tów</i>, przekł. i oprac. A. Libera, Wrocław (BN II 241), tu: <i>Czekając na Godota, Końców-ka, Ostatnia taśma Krappa</i>; Bertold Brecht: <i>Dramaty</i>, oprac. K. Gajek (BN II 184), tu: <i>Opera za trzy grosze</i>, przeł. B. Winawer; Thomas Bernhard: <i>Immanuel Kant</i>, tłum. J.S. Buras, „Dialog” 1995 nr 11; Friedrich Dürrenmatt: <i>Teatr (wybór)</i>, przeł. E. Csató, War-szawa 1072, tu: <i>Fizycy</i>; Jean Genet: <i>Teatr</i>, Warszawa 1970, tu: <i>Balkon</i>, przeł. M. Skib-</p>										

niewska; E. Ionesco, *Łysa śpiewaczka. Lekcja. Krzesła*, przeł. J. Błoński i in., Warszawa 2004, tu; *Łysa śpiewaczka*, przeł. J. Lisowski. Peter Weiss, *Męczeństwo i śmierć Jena Paul Marata przedstawione przez Zespół Aktorski Przytulku w Charenton pod kierownictwem pana Sade*, przeł. A. Wirth, „Dialog” 1965 nr 1; T. Williams: *Tramwaj zwany pożądaniem i inne dramaty*, przeł. J. Poniedziałek, Kraków 2013, tu; *Tramwaj zwany pożądaniem*; Sarah Kane: *Łaknąć*, tłum. I. Libucha, „Dialog” 2000 nr 1; Heiner Müller: *Makbet. HamletMaszyna. Anatomia Tytusa*, przeł. J.S. Buras, Kraków 2000, tu; *HamletMaszyna*, 1986.

Historia o Chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim. Oprac. J. Okoń, Wrocław 1971; *Albertus z wojny*, [w:] *Antologia literatury sowiwdrzalskiej* (BN I,186); Franciszek Bohomolec, *Matżeństwo z kalendarza. Autor komedii* [w:] *Komedie na teatrum*, oprac. J. Jackl, J. Kott, Warszawa 1960; Wojciech Bogusławski, *Henryk VI na łowach*, oprac. Z. Wołoszyńska, Wrocław (BN I,162); Alojzy Feliński, *Barbara Radziwiłłówna*, w: *Polska tragedia neoklasycystyczna*, oprac. D. Ratajczak, Wrocław 1988 (BN I,260); Adam Mickiewicz *Dziady wileńsko-kowieńskie*, oprac. J. Skuczyński, Wrocław 2012 (BN I,317); *Dziady drezdeńskie*, oprac. J. Skuczyński, Wrocław 2012 (BN I,318); Juliusz Słowacki: *Horsztyński*, wstęp J. Ławski, Wrocław 2009 (BN I,314); Zygmunt Krasiński: *Nie-Boska Komedia*, wstęp M. Janion, Wrocław 1965 (BN I, 24); Cyprian Norwid: *Pierścień wielkiej damy*, oprac. S. Świontek, Wrocław 1990 (BN I,290); Aleksander Fredro, *Dożywocie*, oprac. M. Inglot, Wrocław 1981 (BN I,93) oprac.; Gabriela Zapolska: *Żabusia, Ich czworo*, oprac. T. Weiss, Wrocław 1974 (BN I,219); Stanisław Wyspiański, *Wyzwolenie*, oprac. A. Łempicka, Wrocław 1970 (BN I,200); Lucjan Rydel: *Betelem polskie*, [w tegoż:] *Wybór dramatów*, oprac. L. Tatarowski, Wrocław 1984 (BN I,247); Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Nowe Wyzwolenie, Szewcy* [w tegoż:] *Wybór dramatów*, oprac. J. Błoński, Wrocław (BN I,221); Klemens Szaniawski, *Adwokat i róża* [w tegoż:] *Wybór dramatów*, oprac. A. Hutnikiewicz, Wrocław 1988 (BN I,263); Tadeusz Różewicz, *Świadkowie, albo nasza mała stabilizacja* [w tegoż:] *Teatr niekonsekwencji*, Wrocław 1979; *Antologia dramatu polskiego 1945-2005*, pod red. J. Kłossowicza, Warszawa 2007, t.1 (Konstanty Ildefons Gałczyński, „Teatryk Zielona Gęś”; Miron Białoszewski, *Teatr osobny*; Witold Gombrowicz: *Operetka, Ślub*; Sławomir Mrożek, *Policja, Tango*); t.2 (Ireneusz Iredyński, *Żegnaj Judaszu*; Tadeusz Słobodzianek: *Prorok Ilja*; Ingmar Villquist, *Beztlenowce*; Krzysztof Bizio, *Toksyny*). *Antologia klasycznych tekstów teatru lalek. T.1. Renesans – barok – romantyzm*. Wrocław 1999; *T.2. Modernizm*. Wrocław 2000. *T.3. W kręgu polskich tradycji*. Wrocław 2003;

Opracowania

- obowiązkowe:

A. Nicoll: *Dzieje dramatu. Od Ajschylosa do Anouilha*, Warszawa 1962; *O dramacie: poetyki, manifesty, komentarze*, pod red. E. Udalskiej. T.1 *Od Arystotelesa do Goethego*, Warszawa 1989; t.2. *Od Hugo do Witkiewicza*, Warszawa 1993; t.3. *Od Sartre'a do Mrożka*, Warszawa 1997 (w wyborze); J.R. Brown (red.): *Historia teatru*, Warszawa 1999; J.L. Styan: *Współczesny dramat w teorii i scenicznej praktyce*, Wrocław 1995.

Z. Raszewski, *Krótką historia teatru polskiego*, Warszawa 1977; J. Godlewska, *Najnowsza historia teatru polskiego*, wyd. 2. Uzupełn., Wrocław 2001; D. Kosiński, *Teatra polskie. Historie*. Sosnowiec 2010;

H. Jurkowski, *Dzieje literatury dramatycznej dla teatru lalek*. Wrocław 1991; H. Jurkowski, *Dzieje teatru lalek. Od antyku do romantyzmu*. Warszawa 1970; H. Jurkowski, *Dzieje teatru lalek. Od romantyzmu do wielkiej reformy teatru*. Warszawa 1976; H. Jurkowski, *Dzieje teatru lalek. Od wielkiej reformy do współczesności*. Warszawa 1984.; H. Jurkowski, *Metamorfozy teatru lalek XX wieku*. Warszawa 2002 *Material jako wehikuł rytuału*, Warszawa 2012; M. Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce (do 1945 roku)*. Warszawa 1990; M. Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce w latach 1945-2000*. Łódź 2012;

J. Cieślowski, *Literatura i podkultura dziecięca*, Wrocław 1974; *Dziecko i teatr w przestrzeni kultury*, pod red. M. Karasińskiej i G. Leszczyńskiego, t.1-2, Poznań 2007; S. Frycie, *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970. T.2. Baśń, bajka, poezja, książki dla najmłodszych, utwory sceniczne, grafika, czasopiśmiennictwo*, Warszawa 1982; E. Gajak, *Główne kierunki rozwoju dramaturgii dla dzieci*, Łódź 1980; P. Hazard, *Książki, dzieci i dorośli*, Warszawa 1967; I. Kaniowska-Lewańska, *Literatura dla dzieci i młodzieży do roku 1864. Zarys rozwoju. Materiały*, Warszawa 1973; M. Karasińska, *Między baśnią a podwórkiem. Gry teatralne w polskim dramacie dla dzieci*, Poznań 1998; R. Waksmund, *Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej (tematy – gatunki – konteksty)*, Wrocław 2000;

J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie i inne prawa pokrewne*, Warszawa 2008; Ph. Kotler, *Marketing*, Warszawa 2007; *Zarządzanie. Teoria i praktyka*, red. nauk. A. K. Koźmiński, W. Piotrowski, Warszawa 2004;

- uzupełniające:

Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów, opr. W. Langauer i L. Trzcinkowski, Warszawa 2011; *Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów*, opr. A. Chałupnik i in., Warszawa 2005; B. Latour, *Spełniając na nowo to co społeczne. Wprowadzenie do teorii aktora-sieci*, Kraków 2010; McKenzie, *Performuj albo... Od dyscypliny do performansu*, Kraków 2011;

Z.M. Szwejkowski, *Drama per musica na dworze Wazów*, Kraków 1976 (do s.119); L. Eustachiewicz: *Dramaturgia Młodej Polski. Próba monografii dramatu 1890-1919*. Warszawa 1986; tegoż: *Dramaturgia polska w latach 1945-1977*, Warszawa 1979; *Dramat polski XIX i XX wieku. Interpretacje i analizy*. Red. L. Ludorowski. Lublin 1987; D. Ratajczakowa: *Komedia oświeconych 1752-1795*. Warszawa 1993; K. Braun: *Kieszonkowa historia teatru polskiego*, wyd. 2, Lublin 2003; E. Nowicka: *Dzieje teatru w Polsce*, Kraków 2000; *Dramat polski XIX i XX wieku. Interpretacje i analizy*, red. nauk. L. Ludorowski, Lublin 1987; J. Kellera, *Panorama dramatu*, Wrocław 1989; *Mysł teatralna Młodej Polski*. Antologia, red. I. Sławińska i S. Kruk, Warszawa 1966; *Problemy teorii dramatu i teatru*, wybór i oprac. J. Degler, Wrocław 1988; *Dramat polski – interpretacje, cz.1. Od wieku XVI do Młodej Polski, cz.2. Po 1918 roku*, pod red. J. Ciechowicza i Z. Majchrowskiego, wstęp i posłowie D. Ratajczakowa, Gdańsk 2001; J. Kłossowicz, *Tadeusz Kantor – teatr*, Warszawa 1991

H. Jurkowski, *Metamorfozy teatru lalek XX wieku*. Warszawa 2002; H. Jurkowski, *Moje pokolenie*, Łódź 2006; T. Weiss, *Legenda i prawda „Zielonego Balonika”*, Kraków 1990; L. Koziń, *100 przedstawień teatru lalek*, Łódź 1998; H. Jurkowski, *Moje pokolenie*, Łódź 2006; H. Jurkowski, *Aktor i jego nieożywiony sobowtór*, „Didaskalia” 2001, nr 6-7; H. Jurkowski, *Estetyka lalek i lalki na początku XX wieku*, „Teatr Lalek” 2011 nr 1-2; L. Koziń, *Teatr dziś. Uwagi o współczesnym teatrze lalek w Polsce*, „Teatr Lalek” 2011 nr 1-2; H. Waszkiel, *Tańczący z lalkami*, „Teatr” 2012 nr 4; H. Sych, *Tajemnice teatru lalek*, Łódź 2012.

uzupełniająca

- teksty uzupełniające:

Ajschylos, *Prometeusz skowany*, (w:) tegoż: *Tragedie*, przeł. S. Srebrny, Warszawa 1954; Arystofanes: *Komedie*, przeł. J. Ławińska-Tyszkowska, Wrocław 1991, tu: *Acharnejczycy*; Menander: *Wybór komedii i fragmentów*, przeł. J. Lanowski, Wrocław 1982 (BN II 203), tu: *Odludek albo Mizantrop*; Terencjusz, *Komedie*, przeł. i oprac. M. Brożek, Wrocław 1971 (BN II 167), tu: *Bracia*; Seneka: *Fedra*, przeł. A. Śwderkówna, Wrocław 1959 (BN II 118); *Każdy* (Everyman), przeł. S. Helsztyński, Warszawa 1933; Fernando de Rojas: *Celestyna*, przeł. K. Zawadowski, Warszawa 1962; W. Szekspir: *Burza*, przeł. W. Tarnowski, Wrocław 1958 (BN II 12); J. Racine, *Andromacha. Berenika. Fedra*, Wrocław 1997 (BN II 242), tu: *Fedra*, przeł. A. Międzyrzecki; John Gay: *Opera żebracza*, przeł. J. Żuławski, Warszawa 1959; Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais: *Wesele Figara*, przeł. T. Boy-Żeleński, Kraków 2003; G. Büchner: *Utwory zebrane*, Warszawa 1956, tu: *Woyzeck*, przeł. J. Liebert; Heinrich von Kleist, *Dramaty wybrane*, przeł. J.S. Buras, Kraków 2000, tu: *Księżę Homburg*; Alfred de Musset: *Nie igra się z miłością*, przeł. T. Żeleński (Boy), Wrocław 1953 (BN II 74); Gerhart Hauptmann: *Tkacze*, przeł. W. Szewczyk, Warszawa 1955; O. Wilde: *Salome*, W tegoż: *Dwie sceny miłosne*, tłum. A. Libera, Warszawa 2003; W.B. Yeats, *Dramaty*, Warszawa 1994, tu: *Cathlen, córka Houlihana*, przeł. Z. I. L. Porębscy; Maksym Gorki, *Na dni*, przeł. A. Kamieńska, J. Śpiewak, Warszawa 1951; Władimir Majakowski: *Pluskwa*, przeł. S. Pollak, Warszawa 1956; Federico Garcia Lorca: *Teatro breve. Groteski teatralne*, przeł. Z. Szleyen, Kraków 1966; Michel de Ghelderode: *Teatr*, przeł. Z. Stolarek, Warszawa 1971, tu: *Eskurial, O diable kańczym o cudach, Kobiety u Grobu*; Jean-Paul Sartre, *Dramaty*, Warszawa 1957, tu: *Muchy*, przeł. J. Lisowski; *Współczesny dramat amerykański*. T.1-3, wybór A. Tarn, Warszawa 1967, tu t.2: Thornton Wilder, *Nasze miasto*, przeł. J. Rylska; Dario Fo: *Przypadkowa śmierć anarchisty*, tłum. F. Petelski; Kraków 2002; Elfriede Jelinek: *Nora, Clara S., Zajazd*, przeł. S. Lisiecka, D. i K. Sajewscy, Kraków 2001, tu: *Nora*.

M. Rej, *Żywot Józefa*, w: *Dramaty biblijne XVI wieku*, red. K. Wilczewska, Lublin 2000; Ferdinando Saracini/Stanisław Serafin Jagodyński, *Wybawienie Ruggiera z wyspy Alcyny*, wyd. R. Krzywy, Warszawa 2007; Stanisław Herakliusz Lubomirski, *Komedya Lopesa starego ze Spirydionem*, w: *Dramaty staropolskie*, oprac. J. Lewański, t.5, Warszawa 1963; Józef Wybicki, *Kulig* [w tegoż:] *Utwory dramatyczne*, oprac. R. Kaleta, Warszawa 1963; Juliusz Słowacki, *Sen srebrny Salomei* [w tegoż:] *Utwory wybrane*, Warszawa 1967 [i inne wyd.], t.2; Aleksander Fredro,

Świeczka zgąsta [w tegoż:] *Wybór dzieł*, oprac. B. Zakrzewski, Wrocław 1994, t.2; Cyprian Norwid: *Za kulisami* [w tegoż:] *Pisma wszystkie*, oprac. W. Gomulicki, t.4-5, Warszawa 1971; Michał Bałucki: *Grube ryby. Dom otwarty*, oprac. T. Weiss, Wrocław 1981 (BN I,236); Tadeusz Rittner: *Głupi Jakub*, oprac. Z. Raszewski, Wrocław 1956 (BN I,160); Stanisław Wyspiański, *Warszawianka* [w tegoż:] *Warszawianka. Leleweł. Noc listopadowa*. Oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1974 (BN I,193); Tadeusz Miciński, *Termopile polskie* [w tegoż:] *Utwory dramatyczne*, oprac. T. Wróblewska, Kraków 1980; Karol Hubert Rostworowski, *Judasz z Kartiothu* [w tegoż:] oprac. J. Popiel, Wrocław 1992 (BN I,281); Julian Tuwim, Stanisława Przybyszewska, *Sprawa Dantona*, Kraków 2003; *Antologia dramatu polskiego 1945-2005*, wybór i oprac. J. Kłossowicz, Warszawa 2007, tu: t.1 (Andrzej Trzebiński, *Aby podnieść różę*; Leon Kruczkowski, *Niemcy*; Stanisław Grochowiak, *Chłopcy*; Zbigniew Herbert: *Lalek*), t.2 (J. Krasieński, *Czapa, czyli śmierć na raty*; Bogusław Schaffer, *Kwartet dla czterech aktorów*; Helmut Kajzar, *Paternoster*; Maciej Wojtyzsko, *Bulhakow*); Ernest Bryll, *Na szkle malowane*, Warszawa 1970; Roman Brandstaetter, *Ja jestem Żyd z „Wesela”*, Poznań 1981; *Pokolenie porno i inne niesmaczne utwory teatralne. Antologia najnowszego dramatu polskiego*, wybór R. Pawłowski, Kraków 2003; *Made in Poland. Dziewięć sztuk teatralnych z Polski*, wybór R. Pawłowski, Kraków 2006; Dorota Masłowska, *Między nami dobrze jest*, Warszawa 2008

Polskie sztuki dla teatru lalek. Antologia. T.I. Wybór i oprac. W. Domańska i S. Wilczek. Łódź 1984

- opracowania:

M. Berthold: *Historia teatru*, tłum D. Żmij-Zielińska, Warszawa 1980; Stefan Srebrny: *Teatr grecki i polski*, wybór i oprac. Sz. Gądowski, Warszawa 1984, tu rozdz. I-VIII oraz *Ajschylos. Sofokles. Arystofanes*; M. Kocur: *Teatr antycznej Grecji*, Wrocław 2001; M. Kocur, *We władzy teatru. Aktorzy i widzowie w antycznym Rzymie*, Wrocław 2005; S. Skwara, *Historia komedii rzymskiej*, Warszawa 2001; M. Brahmer: *Teatr i dramat średniowieczny na Zachodzie*, Warszawa 1948; ; A. Nicoll: *W świecie Arlekina. Studium o komedii dell'arte*, Warszawa 1967; Warszawa 2005. K. Zawanowski: *Teatr hiszpański Wieku Złotego*, Warszawa 1948; K. Braun: *Wielka Reforma Teatru w Europie (ludzie – idee – zdarzenia)*, Warszawa 1984

K. Braun: *Kieszonkowa historia teatru polskiego*, wyd. 2, Lublin 2003; E. Nowicka: *Dzieje teatru w Polsce*, Kraków 2000; Z.M. Szwejkowski, *Drama per musica na dworze Wazów*, Kraków 1976 (do s.119); L. Eustachiewicz: *Dramaturgia Młodej Polski. Próba monografii dramatu 1890-1919*. Warszawa 1986; tegoż: *Dramaturgia polska w latach 1945-1977*, Warszawa 1979; *Dramat polski XIX i XX wieku. Interpretacje i analizy*. Red. L. Ludorowski. Lublin 1987; D. Ratajczakowa: *Komedia oświeconych 1752-1795*. Warszawa 1993;; *Dramat polski XIX i XX wieku. Interpretacje i analizy*, red. nauk. L. Ludorowski, Lublin 1987; J. Kellera, *Panorama dramatu*, Wrocław 1989; *Myśl teatralna Młodej Polski*. Antologia, red. I. Sławińska i S. Kruk, Warszawa 1966; *Problemy teorii dramatu i teatru*, wybór i oprac. J. Degler, Wrocław 1988; *Dramat polski – interpretacje, cz.1. Od wieku XVI do Młodej Polski, cz.2. Po 1918 roku*, pod red. J. Ciechowicza i Z. Majchrowskiego, wstęp i posłowie D. Ratajczakowa, Gdańsk 2001; J. Kłossowicz, *Tadeusz Kantor – teatr*, Warszawa 1991

H. Jurkowski: *Szkice z teorii teatru lalek*. Łódź 1993; A. Kaćki: *Teatr materii ożywionej. Rodzaje i formy animacji w teatrze lalek*. Opole 2004.; K. Miłobędzka: *Teatr Jana Dormana*. Poznań 1990.; J. Czubek, *Teatr Marii Weryho (1900-1904)*, „Teatr Lalek” 1970 nr 3; J. Wiercińska: *Papierowy świat teatru*, „Pamiętnik Teatralny” 1993 z.1-2; R. Wierzbowski: *O szopce. Szkice i studia*. Łódź 1990; J.E. Wiśniewska: *W poszukiwaniu „Złotego Klucza”*. *Polska twórczość dramatyczna dla teatru lalek (1845-1970)*. Łódź 1999; *W kręgu warszawskiego „Baja”*, oprac. i zebra. H. Jurkowski. Warszawa 1978; H. Jurkowski, *Przemiany ikonosfery, Wizualny kontekst sztuki teatru*, Wrocław 2009; M. Kocur, *We władzy teatru. Aktorzy i widzowie w antycznym Rzymie*, Wrocław 2005; *Staropolskie pastorałki dramatyczne. Antologia*, oprac. J. Okoń, Wrocław 1989; H. Waszkiel, *Krabat, teatr lalek wg Vogla*, „Teatr” 2011 nr 2; H. Bałtyn, *Mistrz i polityka*, „Teatr” 2011 nr 6; H. Waszkiel, *Skorupa*, „Teatr” 2011 nr 2; J. Jopek, *Gra w nieodwracalne*, „Teatr” 2012 nr 5; A. Konopko, *Spowiedź w drewnie*, „Teatr Lalek” 2007 nr 1-2; A. Rembowska, *Teatr to odkrywanie Ameryki*, „Teatr” 2001 nr 5;

S. Frycie, *Współczesna dramaturgia dziecięca – tendencje rozwojowe*, w: *Księga Jubileuszowa Profesora Paclawskiego*, Kielce 2005; H. Jurkowski, *Dziecko – folklor – teatr poetycki*, w: *Sztuka dla najmłodszych*, pod red. M. Tyczkovej, Warszawa – Poznań 1977; M. Kostaszuk, *Sztuki dla dzieci 1945-1980. Przekłady i adaptacje*, Warszawa

		<p>1981; K. Miłobędzka, <i>W kręgu Odmieńca – teatr, dziecko, kosmogonia</i>, Wrocław 2008; A. Nikliborc, <i>Początki teatru dziecięcego we Francji</i>, „Studia o Sztuce dla Dziecka” 1990, z.5; W. Supa, <i>Baśnie sceniczne Jewgienija Szwarca czyli o sztuce trawestacji</i>, „Studia Wschodniosłowiańskie”, t.2 (2002); R. Waksmund, <i>Nie tylko Robinson, czyli o oświeceniowej literaturze dla dzieci i młodzieży</i>, Warszawa 1987;</p> <p>J. Barta, R. Markiewicz, <i>Prawo autorskie</i>, Warszawa 2008; J. Barta, M. Czajkowska-Dąbrowska, Z. Ćwiąkałski, R. Markiewicz, E. Traple, <i>Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych</i>, Zakamycze 2005; H. Mintzberg, <i>Zarządzanie</i>, Warszawa 2012.</p>
18.	UWAGI	<p>Do niektórych tematów niezbędna jest wyciemniona sala ze sprzętem audiowizualnym oraz dostęp do Internetu szerokopasmowego.</p>